

За підтримки:

Німецько-український проект співпраці в галузі органічного виробництва

Інформаційна підтримка журнал "ORGANIC UA"

**ЗБІРНИК ТЕЗ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«ОРГАНІЧНЕ
АГРОВИРОБНИЦТВО:
ОСВІТА І НАУКА»**

ФЕДЕРАЦІЯ ОРГАНІЧНОГО
РУХУ УКРАЇНИ

**BOOK OF ABSTRACTS
OF ALL-UKRAINIAN
SCIENTIFIC AND
PRACTICAL
CONFERENCE**

**«ORGANIC AGRO
PRODUCTION:
EDUCATION
AND SCIENCE»**

м. Київ
1 листопада 2018 року

Kyiv
November 1, 2018

УДК 631.147(082)

Рекомендовано до друку Науково-методичною радою
ДУ «НМЦ «Агроосвіта» (протокол від 01.10.2018 №6)

Збірник тез Всеукраїнської науково-практичної
конференції «Органічне агровиробництво: освіта і наука». 1
листопада 2018 року, ДУ «НМЦ «Агроосвіта», Київ. – Київ :
«Агроосвіта», 2018. – 237 с.

За точність і зміст матеріалів, достовірність і розкриття проблеми
відповідальність несуть автори публікацій

ПРОГРАМНИЙ КОМІТЕТ

Ищенко Т.Д., канд. пед. наук, професор

Милованов Є.В., канд. екон. наук

Хоменко М.П., канд. пед. наук

Малинка Л.В., канд. с.-г. наук

Дудус Т.В., канд. пед. наук

Коняшин А.В., магістр державного управління

Адреса оргкомітету: ДУ «Науково-методичний центр «Агроосвіта»,
03131, м. Київ, вул. Смілянська, 11 т/ф: (044) 242-35-68

e-mail: nmc.agroosvita@ukr.net

НАПРЯМИ РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

- впровадження органічних технологій у виробництво задля збереження навколишнього природного середовища;
- роль органічного виробництва у формуванні продовольчої безпеки;
- органічні технології виробництва рослинництва і тваринництва;
- розвиток територіальних громад завдяки невеликим фермерським та сімейним господарствам;
- формування системи органічного виробництва для виробників сільськогосподарської продукції з використанням наукового і виробничого досвіду;
- поширення досвіду та інформації щодо ролі органічних технологій в аграрному виробництві;
- роль освіти у підготовці фахівців з органічного виробництва

За підтримки

Німецько-український проект співпраці в галузі органічного виробництва

Компанія «БТУ-Центр»

Міжнародна група лабораторій Eurofins

Торгова марка Пан Еко

Інформаційна підтримка – журнал «ORGANIC.UA»

свинцю зменшується в зерні пшениці озимої на 93,3 %, а ячменю ярого – на 97,5 %, концентрація кадмію через 6, 12 та 24 місяці зменшилась на 50,0 %.

Література

1. Кобець М. І. Органічне землеробство в контексті сталого розвитку : Проект ПРООН «Аграрна політика для людського розвитку». Київ, 2004. № 5. 22 с. URL : http://www.undp.org.ua/agro/pub/ua/P2004_01_051_04.pdf.

2. Ласло О. О. Органічне землеробство – шлях до екологічно безпечної продукції // Вісник Полтавської державної аграрної академії. 2009. № 1. С. 137–139.

3. Сокол Л. М., Стефановська Т. Р., Підліснюк В. В. Екологічне (органічне) землеробство – складова сталого сільського господарства // Екологічна безпека. 2008. № 3–4. С. 102–109.

УДК 635.621:368.54:631.319.4(477.4+292.485)

ПАЛАМАРЧУК І.І., канд. с.-г. наук

Вінницький національний аграрний університет

palamar-inna86@ukr.net

ФОРМУВАННЯ ВРОЖАЮ ПЛОДІВ КАБАЧКА ЗАЛЕЖНО ВІД МУЛЬЧУВАННЯ ҐРУНТУ В УМОВАХ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Одним із методів полегшення вирощування рослин, створення сприятливих умов, зокрема і для кабачка та підвищення врожайності є мульчування ґрунту. Синтетичні мульчувальні матеріали використовують для регулювання умов росту овочевих культур. Одним з найбільш поширених синтетичних матеріалів, що забезпечує позитивний ефект під час вирощування рослин, є плівка поліетиленова чорна. Основним позитивним ефектом плівки є збільшення температури ґрунту, що є позитивним для рослин. Під час вирощування рослин на плівці спостерігається поліпшення якості плодів, зменшення кількості бур'янів, зниження випаровування вологи, зниження вивітрювання добрив та зменшення ущільнення ґрунту [3, 4, 5, 6].

Вплив мульчування ґрунту на урожайність плодів кабачка вивчали впродовж 2015–2016 рр. на дослідному полі Вінницького національного аграрного університету. Ґрунт дослідного поля сірий лісовий, середньосуглинковий, характеризується такими показниками: вміст гумусу – 2,4 %, реакція ґрунтового розчину (pH_{kcl}) – 5,8, сума увібраних основ – 15,3 мг/100 г ґрунту, P_2O_5 – 21,2 мг/100 г ґрунту, K_2O – 9,2 мг/100 г ґрунту.

Для дослідження використовували сорт кабачка Золотінка. У досліді вивчали варіанти мульчування ґрунту плівкою поліетиленовою чорною, соломою та тирсою. За контроль обрано варіант без мульчування ґрунту. Рослини висівали за схемою 120x70 см (11,9 шт./га). Згідно методики, передбачено фенологічні спостереження, біометричні вимірювання та обліки [2]. Збирання врожаю здійснювали згідно з вимогами діючого стандарту – «Кабачки свежие. Технические условия. – ДСТУ 318 – 91» [1].

Ріст і розвиток рослин кабачка в посліуючі фази також залежав від виду мульчувального матеріалу. Фази бутонізації раніше відмічали за мульчування ґрунту плівкою поліетиленовою чорною – 26.05, що на 3 доби раніше від контролю. Цвітіння рослин кабачка раніше розпочалось за мульчування ґрунту плівкою поліетиленовою чорною 9.06. Мульчування ґрунту соломою значно затримувало настання фаз, тому фазу цвітіння на цьому варіанті відмічали 24.06, що на 4 доби пізніше контролю. Початок формування плоду відмічали аналогічно фазі цвітіння. Раніше технічну стиглість відмічали за мульчування ґрунту плівкою поліетиленовою чорною – 15.06, що відповідно на 9 діб раніше від контролю. У всіх досліджуваних варіантів кінець вегетаційного періоду відмічали 15.09.

На тривалість міжфазних періодів здійснював вплив агрозахід мульчування ґрунту. Так, коротший період сходи – початок формування плоду був за мульчування ґрунту плівкою поліетиленовою чорною – 29 діб, тривалість якого на 8 діб менша в порівнянні з варіантом без мульчі. Період початку формування плоду – технічна стиглість суттєво не відрізнявся між досліджуваними варіантами, проте, коротшим він був за мульчування ґрунту плівкою поліетиленовою чорною та на контролі і становив відповідно 4 доби. Одним з найважливіших показників, що впливає на величину врожаю є тривалість плодоношення. Найдовше період плодоношення тривав на варіантах за мульчування ґрунту плівкою поліетиленовою чорною – 92 доби, а на контролі 82 доби, що відповідно на 10 діб коротший.

На період технічної стиглості проводили біометричні вимірювання, згідно яких, найбільшу довжину стебла сформували рослини за мульчування ґрунту плівкою поліетиленовою чорною – 82,6 см, що на 15,1 см більше від варіанта без мульчі. Найбільшу товщину стебла у фазу технічної стиглості мали рослини за мульчування ґрунту плівкою поліетиленовою чорною – 32,4 мм, що більше від контролю на 4,0 мм. Дослідженнями встановлено, що мульчувальні матеріали суттєво впливали на формування листків. Серед досліджуваних варіантів найбільш облистяними виявились рослини кабачка за мульчування ґрунту плівкою поліетиленовою чорною – 32,6 шт./рослину, а на контролі – 21,8 шт./рослину, що на 10,8 шт./рослину менше.

Найбільшу площу листків мали рослини за мульчування ґрунту плівкою поліетиленовою чорною – 17,5 тис. м²/га, що на 6,4 тис. м²/га більше контролю. Найменша площа листків була відмічена на контрольному

варіанті – 11,1 тис. м²/га. За мульчування ґрунту соломкою та тирсою площа листків становила – 11,9–12,2 тис. м²/га відповідно.

Величина врожаю є основним показником, який визначає вплив мульчувального матеріалу. За період проведення досліджень величина врожаю була неоднаковою і залежала від мульчувального матеріалу. Більшу врожайність за роки досліджень отримали у 2015 році, за рахунок умов, які були сприятливі для росту і розвитку кабачка. Найбільш оптимальні умови для росту, розвитку і формування врожаю рослин кабачка склалися за мульчування ґрунту плівкою поліетиленовою чорною – 52,1 т/га, де приріст відносно контролю склав 10,2 т/га. Істотність даної різниці підтверджено результатами дисперсійного аналізу по роках досліджень. Встановлено, що мульчування ґрунту на врожайність кабачка впливало в середньому на 85,5 %.

Зазначений варіант характеризувався найкращими біометричними показниками. Найбільшу кількість плодів отримали за мульчування ґрунту плівкою поліетиленовою чорною – 15,3 шт./рослину, що на 1,4 шт./рослину більше від контролю. Найменшим даний показник був на варіанті без мульчі 13,9 шт./рослину. На варіантах за мульчування ґрунту соломкою та тирсою плодів на рослині сформувався у кількості 14,4–14,3 шт. відповідно.

Найбільшу масу плоду мав варіант за мульчування ґрунту плівкою поліетиленовою чорною – 313 г, що на 27 г більше контролю. На варіантах за мульчування ґрунту соломкою та тирсою цей показник становив 291–303 г.

Варіант за мульчування ґрунту плівкою поліетиленовою чорною характеризувався також найбільшим діаметром плоду – 5,0 см, а це на 0,3 см більше контролю.

Отже, дослідження показали, що мульчування ґрунту позитивно впливало на врожайність та біометричні показники продукції кабачка, особливо застосування плівки поліетиленової чорної, яка забезпечила отримання врожаю на рівні 54,8 т/га у 2015 році та 49,3 т/га у 2016 році.

Література

1. ДСТУ 318–91 Кабачки свежие. Технические условия : Введен. 01.01.92. Киев, 2010. 8 с.
2. Методика дослідної справи в овочівництві і баштанництві / за ред. Г. Л. Бондаренка, К. І. Яковенка. [3-тє вид.]. Харків : Основа, 2001. 369 с.
3. Паламарчук І. І. Динаміка плодоношення кабачка за мульчування ґрунту в умовах Лісостепу Правобережного : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених, аспірантів та студентів. Харків. 2013. С. 118–119.
4. Паламарчук І. І. Ефективність мульчування ґрунту за вирощування кабачка в Лісостепу України : зб. тез Міжнар. наук.-практ. конф. молодих вчених «Селекційні і технологічні інновації в овочівництві, резерви

ЗМІСТ

<i>МАРЕНИЧ М.М.</i> Ефективність використання гумінових стимуляторів у вирощуванні пшениці озимої	5
<i>ХІЦЬКА О.А.</i> Переваги виробництва органічних харчових продуктів	7
<i>КУЧЕР В.А., ШЕВЧЕНКО Л.В., МИХАЛЬСЬКА В.М.</i> Ефективність застосування лікопінової біомаси гриба <i>Blakeslea trispora</i> у перепелівництві	9
<i>БАЙСР О.В., ШЕВЧЕНКО Л.В., МИХАЛЬСЬКА В.М.</i> Уміст ветеринарних препаратів у стоках свинарських підприємств	12
<i>ЛЕВЧЕНКО В.Б., ШУЛЬГА І.В., ЗАЛЕВСЬКИЙ Р.А., ТКАЧЕНКО М.В.</i> Видобуток бурштину та ведення органічного сільськогосподарського і лісгосподарського виробництва на території Олевського району Житомирської області	15
<i>ІВАНЦОВ П.Д., ГОНІЧНИЙ Б.</i> Концептуальні аспекти органічного землеробства Полісся Житомирщини на прикладі ПП «Галекс-Агро»	19
<i>ЗЛОСДОВА А.В., ГЕРАСЬКО Т.В.</i> Вплив режимів утримання ґрунту в органічному саду на вміст фотосинтетичних пігментів у листках черешні	24
<i>МАЗУР Т.Г., ЗАГОРУЙ Л.П.</i> Вплив органічного агровиробництва на формування продовольчої безпеки	27
<i>КОЛІСНИК О.М.</i> Стійкість самозапилених ліній кукурудзи до <i>Ustilago zeae Sphacelotheca reiliana</i>	30
<i>ГОНТАРЬ А.М., СЕВЕРИН Р.В.</i> Вивчення поширення лептоспірозу тварин як складова збереження навколишнього природного середовища	34
<i>КОСТЮЧЕНКО К.Г., ЗАЖАРСЬКА Н.М.</i> Визначення кількості соматичних клітин у овечому молоці різними методами	37
<i>ГНАТІВ П.С., ПАРХУЦЬ Б.І.</i> Роль навчальної дисципліни «Система удобрення в органічному рослинництві» у підготовці фахівців з агрономії	39
<i>САМОЙЛЕНКО Ю.В., ЗАЖАРСЬКА Н.М.</i> Ветеринарно-санітарна експертиза кров'яної ковбаси за використання настою гранату	42
<i>НАКОНЕЧНИЙ Р.А., КОПИТКО А.Д.</i> Проблеми філософії органічного землеробства і збалансованого природокористування в науковому та освітньому процесі в ЛНАУ	45

<i>ФОТІНА Т.І., ЯЦЕНКО І.В., ЗАЖАРСЬКА Н.М.,</i> <i>ЗАЖАРСЬКА Н.В.</i> Органічне виробництво козиного молока	48
<i>ТОКАР А.Ю., МАТЕНЧУК Л.Ю., ГАЙДАЙ І.В.,</i> <i>ХАРЧЕНКО З.М.</i> Консервування органічної сировини за збереження її натуральності	51
<i>РОЖКО І.С.</i> Вплив мікробіологічних препаратів на продуктивність суниць ананасових	53
<i>ПОЛІЩУК М.І., ДІДУР І.М.</i> Ефективність біологізованої системи удобрення пшениці озимої	56
<i>ЦИЦЮРА Я.Г.</i> Редька олійна як ефективний компонент органічних сидеральних систем удобрення	59
<i>ПЕЛЕХ Л.В.</i> Використання рослинних решток як варіант органічних технологій контролю рівня забур'яненості	63
<i>БРОННІКОВА Л.Ф.</i> Вплив застосування рослинних решток на вміст гумусу та форм азоту в орному шарі темно-сірого лісового ґрунту	66
<i>ЯКОВЕЦЬ Л.А., ВАТАМАНЮК О.В.</i> Особливості накопичення свинцю і кадмію у зерні злакових культур у процесі зберігання	69
<i>ПАЛАМАРЧУК І.І.</i> Формування врожаю плодів кабачка залежно від мульчування ґрунту в умовах Правобережного Лісостепу України	71
<i>ПАЛАМАРЧУК І.І.</i> Вплив сортових особливостей на врожайність та біометричні показники продукції патисона в умовах Правобережного Лісостепу України	74
<i>КОСТЮК О.О.</i> Формування врожаю бобу овочевого залежно від технологічних прийомів вирощування в умовах Правобережного Лісостепу України	77
<i>ПОЛУТІН О.О.</i> Застосування біопрепаратів під час вирощування фізалісу мексиканського в умовах відкритого ґрунту Правобережного Лісостепу України	80
<i>МАТУСЯК М.В.</i> Особливості вирощування садивного матеріалу каштана кінського із закритою кореневою системою в умовах Вінниччини	82
<i>МОНАРХ В.В.</i> Екотоксикологічне оцінювання асортименту пестицидів у технологіях хімічного захисту сільськогосподарських культур	86
<i>ПРОКОПЧУК В.М.</i> Продуктивність малини залежно від субстрату для мульчування в умовах зони Поділля України	88
<i>ПАНЦИРЕВА Г.В.</i> Господарсько-біологічна оцінка перспективних сортів люпину кормового в Україні	89